

Beoordeling Innovatieprijs Bachelor Logopedie 2017

Algemeen

Dit jaar is het de eerste keer dat de Innovatieprijs Bachelor Logopedie uitgereikt wordt door de beroepsvereniging NVLF en het SRO-L (Studierichtingsoverleg Logopedie). Om kans te maken op deze Innovatieprijs kan er door elke logopedieopleiding een innovatief product of dienst ingediend worden.

Een innovatief product hoeft niet een afstudeerwerkstuk te zijn, maar kan ook een product zijn dat in het kader van een minor of een stage ontwikkeld is. Hiermee beogen de NVLF en het SRO-L een aansluiting van innovatieve ontwikkelingen binnen het onderwijs aan het werkveld.

Hoewel er richtlijnen gegeven zijn voor de inzendingen, bleek het toch niet altijd gemakkelijk voor de opleidingen om die op dezelfde manier in te vullen. Omdat het de eerste keer is dat deze innovatieprijs uitgereikt wordt, in plaats van de jaarlijkse scriptieprijs, zijn er geen producten geëxcludeerd en is soepel omgegaan met de eisen voor de inzending.

De genomineerde producten die in de vorm van één A-4tje of poster zijn ingeleverd, zijn grondig bekeken en door alle juryleden en afzonderlijk beoordeeld op de criteria:

- innovatief karakter,
- relevantie voor het werkveld,
- haalbaarheid.

Elke hogeschool heeft zelf de beste inzending geselecteerd die de eigen opleiding logopedie vertegenwoordigt in deze wedstrijd. We hebben aan de Hogescholen overgelaten wat zij het meest innovatieve product vonden. De producten die voor deze Innovatieprijsprijs genomineerd zijn, hebben dus eigenlijk al gewonnen binnen de eigen hogeschool!

Tijdens het jubileumcongres van de NVLF heeft elke nominatie een presentatie gegeven van hun innovatieve product of dienst en hebben alle aanwezigen hiervan kennis kunnen nemen.

Woordje van de voorzitter van de jury

J. Pons, voorzitter. Online marketing specialist en betrokken bij de ontwikkeling van Logoclicks, een online therapieprogramma voor mensen met afasie.

Mijn naam is Jan Pons. In 1997 richtte ik samen met een collega van KPN een van de eerste online advertising bedrijven van Nederland op. Het bedrijf met een vestiging in Rotterdam en een in Antwerpen is in 2011 verkocht en sindsdien houd ik mij bezig met thuishet technologie om ouderen langer zelfstandig thuis te kunnen laten blijven wonen en werk ik aan het e-health programma van de gemeente Rotterdam.

Een jaar of drie geleden werd een vriend van mij getroffen door een hersenbloeding en kreeg hij, naast lichamelijke beperkingen, ook afasie. Ik kende het fenomeen afasie eigenlijk niet en het intrigeerde mij hoe het kon dat communiceren vrijwel niet meer mogelijk was. In mijn zoektocht naar meer informatie, trof ik een Vlaamse logopedist die mensen met afasie behandelde. Daar ontstond het idee om een online toepassing voor mensen met afasie te ontwikkelen om daarmee de oefenfrequentie te kunnen verhogen zonder dat er veel heen en weer gereisd hoeft te worden naar de praktijk. Nu 3 jaar later, zijn we aardig gevorderd met de ontwikkeling van Logoclicks en hebben we veel geleerd over de ontwikkeling van innovatieve e-health toepassingen voor de paramedische zorg in de eerste en tweede lijn.

Ik ben zelf geen logopedist en ik heb pas in de afgelopen drie jaar kennis kunnen maken met jullie vakgebied. En mijn verwondering over jullie werk is in die tijd alleen maar toegenomen. Meer mensen zouden moeten weten welk geweldig vak jullie uitoefenen.

Deze innovatieprijs is dan ook één van de mogelijkheden om de Nederlanders te laten zien wat er allemaal op het gebied van innovatie bij logopedie gebeurt. Niet alleen met deze prijs, maar ook alle andere gelegenheden om iets te vertellen over jullie bijzondere werk, moet gecommuniceerd worden zodat over 10 jaar, als de NVLF 100 jaar bestaat, iedereen precies weet wat jullie doen.

Het is voor mij dan ook bijzonder om, als niet logopedist, de winnaar bekend te mogen maken. Alhoewel ik eigenlijk niet over een winnaar wil spreken, want als er winnaars zijn, zijn er ook verliezers en dat is in geval van innovatie nooit het geval. Vernieuwing is essentieel in ieder vakgebied en ook in de Logopedie.

Voordat ik dat doe, noem ik eerst de andere juryleden:

- Mevrouw Dr. Lilian Beijer, logopedist en associate lector bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en beleidsmedewerker bij de Sint Maartenskliniek;
- Mevrouw Drs. Manon van der List, logopedist, praktijkhouder in Barendrecht en lid van de commissie vakinhoud van de NVLF;
- Mevrouw Danike van Overeem-Polano, logopedist en praktijkhouder in Haarlem;
- Mevrouw Dr. Lianne Remijn, hoofddocent bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en programmacoördinator van de master Logopediewetenschap van de Universiteit Utrecht;

De inzendingen die door 7 opleidingen Logopedie zijn ingediend, varieerden in onderwerp en uitgebreidheid van de toelichting. De onderwerpen varieerden van het toepassen van een bestaande methode voor een ander doel, het aanboren van een nieuwe doelgroep voor logopedisten, het gebruik van een app of virtuele reality tot het smaakvol en aantrekkelijk aanbieden van gemalen voeding.

In het kort worden alle inzendingen in willekeurige volgorde toegelicht.

Hanze Hogeschool

CODE of Embouchure door Elise Ploos van Amstel

Embouchure is een aanpassing voor musici van blaasinstrumenten. Dit is een origineel onderwerp, omdat de doelgroep musici nauwelijks in het logopedisch werkveld gekend is. Het onderwerp bedient een kleine, maar wel internationale, doelgroep. De muzikanten kunnen door een aanpassing hun vak blijven uitoefenen waarmee er ongetwijfeld kosten bespaard gaan worden. Het product is een mooi en origineel onderzoek.

Helaas miste de jury de theoretische onderbouwing. Het is onduidelijk wat de oorzaak van het probleem is en of het een fysiek probleem of een vaardigheidsprobleem is. De jury is van mening dat dit onderwerp zich goed leent voor een post-hbo-specialisatie.

Het innovatieve aspect is gelegen in het uitbreiden van de doelgroep voor logopedisten.

Daarnaast komt het onderwerp 'ondernemendheid' goed naar voren.

Windesheim Zwolle

Een meetinstrument voor het onderzoeken van articulatietempo van kinderen met TOS en hun ouders door Chantal Wessels.

De invloed van spreek snelheid van ouders op die van kinderen is algemeen bekend. PRAAT is een spraakverwerkingsprogramma dat het akoestische spraaksignaal vastlegt. Daarmee kan een subjectieve beoordeling door individuele logopedisten objectief ondersteund worden. Het product is een mooi onderzoek en nuttig voor een grote doelgroep. Het kan voor het werkveld een interessante toepassing zijn ter ondersteuning van zowel de ouders als kinderen. Het zou op termijn de therapie intensiteit kunnen verlagen door extra oefenmomenten in de thuissituatie dat leidt tot een efficiëntere werkwijze en kostenreductie. Het is een originele gedachte om PRAAT te gebruiken voor spreek snelheid. Voor PRAAT is wel specialistische kennis nodig en de visuele output in de originele vorm is moeilijk te interpreteren. Het zou een mooi vervolg kunnen zijn om de visualisatie van de output leesbaarder te maken zodat de resultaten door iedereen begrepen kan worden. Het innovatieve aspect is het vormgeven van indirecte therapie middels visuele feedback op het onderwerp spreektempo van de ouders.

Fontys Eindhoven

OMFT door Anne Vissers, Jaimy Engelman, Lotte van den Hurk, Melissa Verdel, Renske Pertijs, Rosalie Luijpers en Vera van den Kerkhof

Deze groep studenten heeft een oplossing bedacht om de OMFT minder saai te maken door de tong- en mondbewegingen te visualiseren. In dit product wordt ingespeeld op de huidige mogelijkheden en wat kinderen van nu graag doen; spelen op een iPad, iPhone of Tablet. Deze vernieuwing is passend bij deze tijd door gebruik te maken van sensoren in combinatie met een app. De sensor wordt geplaatst in een bitje en wordt gekoppeld aan een app met spelletjes. Er is een grote doelgroep die met deze vernieuwing bediend kan worden omdat OMFT-therapie op grote schaal toegepast wordt in de logopedie.

Daarnaast geeft deze aanpassing directe feedback aan de cliënt en de logopedist. De studenten verwachten een betere therapietrouw van de kinderen. Dit zou een bevordering van de eigen regie van de cliënt in het behandelproces kunnen bewerkstelligen. Er ontbreekt in het voorstel nog een oplossing voor een passende financiering voor de bitjes. De realiseerbaarheid zal nog verder onderzocht moeten worden.

HAN Nijmegen

Het Picto Semi Schrift in morfo-syntactische therapie door Emma Engelen, Maureen Vink en Charlotte Verploegen

Het product betreft beeldmateriaal van Picto-lezen dat toegepast wordt op TARSP en TENT, voor het ondersteunen van de morfo-syntaxis bij kinderen. Het is een mooi onderzoek dat zeer nauwkeurig is weergegeven in de vorm van een wetenschappelijke poster. Er is een goede onderbouwing van de studie. De aanpassing is een relevante bijdrage voor een grotere doelgroep. Hierbij is ook aandacht voor ouders die de Nederlandse taal minder goed spreken, die door middel van de picto's met hun kinderen kunnen oefenen.

De non-verbale ondersteuning in de oefeningen van morfo-syntaxis is volgens de jury nog niet eerder uitgebreid onderzocht. Het onderwerp betreft een bestaande methode die aan een ander therapieprogramma wordt gekoppeld. Het onderwerp morfo-syntaxis en de wijze waarop dit aangepakt wordt, leent zich goed voor het bacheloronderwijs.

Hogeschool Rotterdam

De Virtual reality stottertherapie door Marieke Mooi, Christianne Michielsen, Eveliene Mulder, Eline van Dalen en Hanne Olsthoorn

De virtual reality bril plaatst stotteraars in een levensechte situatie om de angst te verminderen (desensitiseren) door een geleidelijke confrontatie met situaties die het stotteren oproepen. Het is onvermijdelijk dat technologie het logopedisch handelen steeds meer gaat ondersteunen. Het gebruik van de VR bril is een praktisch voorbeeld van een werkende oplossing. De maatschappelijk relevantie is groot, gezien de impact die stotteren heeft op het dagelijks leven. Het maken van de transfer van de therapiekamer naar de dagelijks situatie is voor meerdere disciplines moeilijk voor elkaar te krijgen. Hiervoor kan de VR-bril een goede oplossing bieden.

Er is een goede onderbouwing van het product en er is marktonderzoek gedaan over de wenselijkheid en toepasbaarheid. De studenten hebben echter nog geen oplossing voor de hoge kosten, maar hebben daar wel aandacht voor.

Zuyd Hogeschool

Vulling of voeding? Door Anna-Sophia Jousen en Rebecca Kreutz

Deze inzending betreft een interactieve workshop over het efficiënt nuttigen van gemalen voeding in de verpleeghuiszorg. Aandacht voor dysfagie is een belangrijk onderdeel van Logopedie. Daarnaast is de voedingstoestand of ondervoeding een actueel onderwerp in het kader van vergrijzing, vereenzaming van ouderen, ook buiten de verpleeghuizen. Een belangrijke meerwaarde van dit onderwerp is gelegen in de samenwerking met verpleging, diëtetiek en de instellingskok. In de innovatie is aandacht voor verschillende aspecten van voeding; zoals kleur, smaak, variatie, ook als deze in gemalen vorm aangeboden wordt. Het onderwerp is goed inpasbaar in het logopedieonderwijs, m.n. in het kader van preventie van verslikken. Het protocol van Hogeschool Zuyd was weergegeven in een mooie poster maar met summiere informatie.

Windesheim Almere

Taaltrommel door Amanda Cabenda, Linda Hoornweg, Marloes Coppoolse, Annelie Franken

De Taaltrommel geeft suggesties voor activiteiten die ouders samen met hun kind kunnen ondernemen om de woordenschat van hun kind te verbeteren. Deze activiteiten worden aangeboden in de vorm van een waaier waarin elke activiteit stap voor stap doorlopen wordt aan de hand van afbeeldingen. De taaltrommel is een pragmatische aanpak om ouders, die laag geletterd zijn, of minder goed de Nederlandse taal beheersen te stimuleren om in de thuissituatie taalactivering toe te passen. Dit is van belang voor de generalisatie naar de thuissituatie en de effectiviteit van de behandeling. De taaltrommel is een al bestaand instrument, dat voor een grote groep kinderen met een taalachterstand bruikbaar is. Het stripverhaal dat door de studenten voorgelegd is, is aantrekkelijk, maar heeft relatief veel tekst.

De jury heeft unaniem uit de nominaties gekozen voor de beste innovatie:

De Virtual reality stottertherapie van de logopedie studenten van de Hogeschool Rotterdam.

De VR-bril voor de behandeling van stotteren is een mooi voorbeeld van een zorgvernieuwing. Deze combinatie van het oplossen van een actueel probleem met behulp van de nieuwste technologie, onderbouwd met een business case, was voor de jury een heel mooi voorbeeld hoe innovatie het vak van logopedie verbreed.